

NADŠKOPIJSKI ARHIV LJUBLJANA,

Škofje, f. 13-14:

ANTON ALOJZIJ WOLF

- I. Življenjepis
- II. Popis arhivskega gradiva v fondu NSAL/Škofje
- III. Arhivsko gradivo v drugih zbirkah in fondih NSAL
- IV. Arhivsko gradivo v drugih ustanovah in arhivih
- V. Tiskani viri:
 - (1) uradni bogoslužni tiski
 - (2) dunajski doktorandi s Tezami, posvečenimi škofu Wolfu
 - (3) pobudnik in mecen raznih drugih tiskov
 - (4) drugi tiski
- VI. Literatura

I.
Življenjepis:

Anton Alojzij Wolf (~~1782-1859~~) Rojen v nemski družini rudarskega nadzornika v Idriji 14. junija 1782, umrl v Ljubljani 7. februarja 1859. Po končanem drugem razredu gimnazije v Idriji 1794 nadaljeval šolanje v Ljubljani, 1799 končal filozofijo in v starosti 17 let prejel tonzuro ter nižje redove (Ordinacijski protokoli, knjiga 4, str. 159), 1803 končal teologijo, 1804 prejel višje redove (*15. decembra*), (Ordinacijski protokoli, knjiga 4, str. 184), imenovan za kateheta in protokolista v ordinariatski pisarni (kdaž je postal protokolist, iz protokolov ni razvidno).

1804 Posvečen v duhovnika 15. decembra z dispenco "in aetate" (Ordinacijski protokoli, knjiga 4, str. 187).

Nadaljnji življenjski podatki razvidni iz osebne mape, razen:
1810 Suplent filozofije na Liceju.

1820 Prisednik komisije za odtujitev državnega premoženja v Trstu.

1826 Škofu vrnjen knežji naslov, odpravljen z ukinitvijo lj. nadškofije 21. avgusta 1807.

Drugi pomembnejši podatki:

1830 VII/16 Ljubljanski škofiji pridružene dekanije (1) Vipava iz goriske nadškofije in (2) Postojna ter (3) Ilirska Bistrica iz tržaske.

1831 Ozivljen novomeški kapitelj.

1833 Ljubljanski škofiji pridružena še župnija Motnik.

1845/46 Ustanovljen "Collegium Aloysianum".

1849 Zborovanje avstrijskih škofov na Dunaju.

Wolf je ustanovil na novo: 3 župnije, 9 lokalnih kaplanij, 5 ekspozitur, 20 kaplanskih mest, 7 drugih kaplanskih mest, 1 tretje kaplansko mesto (Težave z župnijami: Suhor in Dragatus).

Posvetil 45 cerkva, 5 oltarjev cerkva, 1000 zvonov

Šestkrat vizitiral celotno škofijo, med sedmo vizitacijo umrl.

Organiziral in financiral novo izdajo (1) svetega pisma (1856-59, dejansko 1856-63), na kar je bila daljnja priprava že ponatis knjige Listi inu evangeliji (1825, 1833) in Postni evangeliji za vsak dan (1826), pa okrajšana izdaja svetega pisma stare zaveze Simona Klančnika (1840-41), dokončno pa ga je za to pridobil Slomšek; ter (2) nemško-slovenskega (1860) in slovensko-nemškega slovarja (1894-95), projekt, ki ga je sklenil izvršiti 28. decembra 1853.

Priznanja in članstva v društvih in komisijah:

1824-51 Predsednik komisije Ubožne ustanove za Kranjsko v Ljubljani.

1824 Častni član Filharmoničnega društva (Gubernial-Handbuchu 1848).

1824 Član in ustanovnik Kranjskega hranilniškega društva (Gubernial-Handbuchu 1848).

1826 Član Kmetijske družbe za Kranjsko ((Gubernial-Handbuch 1848) (1834-35 predsednik).

1830 Dopisni član c. kr. Kmetijske družbe na Štajerskem (Gubernial-Handbuchu 1848).

1830 Častni član C. kr. družbe za pospeševanje kmetijstva in industrije na Koroskem (Gubernial-Handbuchu 1848).

1838 Član Družbe za pospeševanje in podporo industrije in obrti v Notranji Avstriji (Gubernial-Handbuchu 1848).

1841 Član Kranjske deželne muzejske družbe (Gubernial-Handbuchu 1848).

? Član Društva Kazine.

1845 Častni član Zgodovinskega pokrajinskega društva za Kranjsko (Gubernial-Handbuchu 1848) (1847- Zgodovinskega društva za Štajersko, Korosko in Kranjsko, od 1854 Zgodovinskega društva za Kranjsko).

1846 Član Geognostičnih montanističnih združenj za Notranjo Avstrijo.

Cesarska odlikovanja:

1844 Tajni svetnik (Gubernial-Handbuchu 1848)

1850 Komturni križ Franca Jožefa

1854 Železna krona 1. razreda

1854 Veliki križ Leopoldovega odlikovanja

II.
Popis arhivskega gradiva,
fond
NŠAL/Škofje

f. 13

f.13/1 1804-1824 Personalia (imenovanja in namestitve), napravljena po protokolih škofijske pisarne (Spisi IV), * pred spisom pomeni, da je dokument izgubljen:

- /1. 1804 VII/4, št. 540 (Spisi IV, f. 11/15) Prosnja v Rim za dispenzo od starosti za 21 mesecev za mašniško posvečenje.
*X/11, št. 832 (Spisi IV, f. 11/15) Podeljena dispenza za 18 mesecev.
*X/30, št. 886 (Spisi IV, f. 34/12) Jožef Balant (Walland), od 17. julija 1790 katehet in spovednik v metropolitanski cerkvi, prosi, naj ga te službe razrešijo, zdaj ko ga je cesar poleg profesorja moralne in pastoralne teologije imenoval tudi za profesorja verouka na ljubljanski filozofski šoli. Balant (Walland) razrešen, na njegovo mesto imenovan Anton Wolf, protokolist knez nadškofijske pisarne in diakon.
X/20, št. 1033 (Spisi IV, f. 5/424) Matevž Petermann, kaplan pri sv. Nikolaju v Ljubljani, imenovan za kaplana v Kranju, Anton Wolf, stolni (ecclesiae metropolitanae) katehet, pa za stolnega kaplana in nemškega pridigarja.
- /2. 1805 I/15, št. 45 (Spisi IV, f. 5/424) Ko je konec decembra 1804 prenehal biti stolni kaplan Janez Petermann, ga naslednji dan 1. januarja 1805 zamenja Anton Wolf (2). <In ko je Jožef Balant (Walland) 31/X 1804 prenehal biti stolni katehet, ga naslednji dan zamenja Janez Kucher. (1)>
VI/24, št. 537 (Spisi IV, f. 7/22) Stolni kaplan in škofijski protokolist Anton Wolf prosi ordinariat za izpraznjeni Lichtenthurnov beneficij v Idriji oz. naj ga priporočijo njegovemu patronu baronu Lichtenthurnu.
VII/6, št. 547 (Spisi IV, f. 7/22) Najava starih kandidatov za izpraznjeni Lichtenthurnov kuratni beneficij v Spodnji Idriji, med njimi je tudi kaplan glavne mestne župnije v Ljubljani in škofijski protokolist Anton Wolf.
VIII/2, št. 622 (Spisi IV, f. 7/22) Wolfu je dodeljen Lichtenthurnov kuratni beneficij v Idriji z naročilom, naj pridno skrbi za bolnike.
*VIII/23(odgovor), št. 667 (Spisi IV, f. 36/112) Wolf prosi za zmanjšanje števila ustanovnih maš.

- /3. 1806 IV/12, št. 281 (Spisi IV, f. 5/545) Janez Kosmerl, kaplan v Šenčurju pri Kranju, in Janez Eggenberger, kaplan v Idriji, sta imenovana za kaplana na Vrhniki, Lichtenthurnov beneficiat Anton Wolf pa za kaplana v Idriji.
- *VI/6, št. 522 (Spisi IV, f. 7/22) Wolfa obvestijo, da ne more biti nastavljen za župnikovega pomočnika (kaplana).
- X/10, št. 980 (Spisi IV, f. 5/545) Wolf, Lichtenthurnov beneficiat v Zgornji Idriji, imenovan za resničnega tajnika škofijske pisarne (zum wirklichen Ordinariatssekretar) in stolnega kateheta.
- XII/3, št. 1183 (Spisi IV, f. 5/545) Dne 1. novembra dobi Wolf, dosedanji Lichtenthurnov beneficiat v idrijski spitalski cerkvi, katehetski beneficij v stolnici, ki ga je imel doslej Janez Kucher.
- /4. *1807 V/23, št. 521 (Spisi IV, f. 24/53, manjka) Konkurni operat in spričevalo o njem za tajnika škofijske pisarne Antona Wolfa.
- X/31, št. 1167 (Spisi IV, f. 5/662) Imenovanje za škofijskega notarja in ravnatelja škofijske pisarne (cancellariae director) po triletnem delu v škofijski pisarni, ko se je izkazal najprej kot kanclist in hkrati protokolist, kasneje pa kot tajnik (sekretar).
- X/31, št. 1170 (Spisi IV, f. 5/662) Wolf priseže kot škofijski notar in ravnatelj škofijske pisarne. (Z lepim Wolfovim pečatom v rdečem vosku.)
- /5. 1814 29/III, št. 141 (Spisi IV, f. 40/53) Stolni dekan in kapitularni vikar Gollmayr predlaga Wolfa na temelju priložene prošnje z dne 23/III (ki vsebuje kratek življenjepis) za škofijskega kanclerja in duhovnega svetnika.
- III/29, št. 187 (Spisi IV, f. 40/53) Wolf imenovan za škofijskega kanclerja in duhovnega svetnika.
- V/23, št. 332 (Spisi IV, f. 5/985) Wolf prosi (po smrti Seifrida grofa pl. Gallenberga) za Kirchbergerjev kanonikat (ki pa ga dobi 25. junija Jakob Knauer.)
- VI/16, št. 338 (Spisi IV, f. 5/985) Ordinariat priporoči Wolfa grofu Vajkardu Gallenbergu kot podeljevalcu Kirchbergerjevega kanonikata.
- VIII/30, št. 533 (Spisi IV, f. 5/1003) Wolf prosi za Lambergerjev kanonikat in prilaga vsa spričevala (tu manjkajo).
- IX/29, št. 616 (Spisi IV, f. 34/23) Anton grof pl. Lamberg prezentira Wolfa za kanonika Lambergerjevega kanonikata po smrti kanonika Jožefa Pinhaka.

IX/30, št. 623 (Spisi IV, f. 34/23) Akti o ustoličenju Wolfa za kanonika: potrditvena listina in professio fidei.
X/1, št. 626 (Spisi IV, f. 34/23) Zapisnik o umestitvi.

/6. *1815 I/19, št. 61 (Spisi IV, f. 5/1024, manjka) Anton Wolf, konsistorialni kancler in Lambergerjev kanonik predlagan guberniju za mesto višjega solskega nadzornika, potem ko je bil dosedanji solski nadzornik Jožef Balant (Walland) imenovan za gubernijskega svetnika v Trstu.

V/25, št. 777 (Spisi IV, f. 36/112) Wolf prosi za zmanjšanje ustanovnih mas, ki v celoti znasajo 324 na leto (ker je sestavljen od prvotnih petih beneficijev in sta mu kasneje dodana še dva), na 194 letnih mas.

XI/5, št. 935 (Spisi IV, f. 40/62) Spremenno pismo (spričevalo) za Wolfovo pot na Dunaj.

/7. 1816 IV/23, št. 433 (Spisi IV, f. 1/56) Gubernijska odredba glede fortifikacijskega davka za Lambergerjev kanonikat (beneficij sv. Andreja v Konjicah).

V/31 in VI/4, št. 559 (med Spisi IV, f. 7/38): Fortifikacijski davek mora Wolf poslej dajati lavantinskemu ordinariatu.

XII/17, št. 1501 (Spisi IV, f. 5/1162) Gubernijski odlok 14235 z dne 13. decembra, s katerim je Wolf imenovan za duhovnega študijskega referenta tržaškega gubernija, obdrži pa naslov in značaj častnega kanonika. O tem obveščen stolni kapitelj 19. decembra 1816. <Wolf se preseli v Trst.>

/8. 1817 II/18, št. 179 (Spisi IV, f. 5/1162) Z imenovanjem Wolfa za tržaškega vladnega svetnika oz. z njegovo prisego 9. januarja postane Lambergerjev kanonikat vakanten.

/9. 1824 II/26, št. 230 (Spisi IV, f. 4/139) Okrožnica z oznanilom javne molitve za dobro izvolitev škofa.

IV/8, št. 406 (Spisi IV, f. 5/1256) Obvestilo gubernija, da je cesar 27. februarja imenoval tržaškega gubernijskega svetnika in ljubljanskega častnega kanonika Antona Alojzija Wolfa za ljubljanskega škofa. O tej odločitvi je bil izdan dvorni dekret 22. marca (št. 8913) in poslan ljubljanskemu kapitularnemu konsistoriju.

IV/29, št. 476 (Spisi IV, f. 5/1256) Obvestilo gubernija, da je prezentacijska listina poslana na Dunaj, od koder jo bodo dostavili sv. očetu. Dvorni dekret z dne 22. marca (št. 8913) pa je bil v prepisu poslan tudi v Trst, da bo le-ta lahko brez izgube časa izposloval vse potrebno "zur Erwirkung der Präkonisierung" in predložil bule za podelitev "placeti regii".

VII/22, št. 792 (Spisi IV, f. 5/1256) Okrožnica, da je papež potrdil imenovanje Wolfa za škofa.

IX/9, št. 1000 (Spisi IV, f. 5/1256) Obvestilo, da so z dvornim odlokom 19. avgusta poslali z Dunaja Wolfu potrebne bule s podeljenim "placetum regium" in s papeškim reskriptom, da bo lahko nastopil škofovsko službo in bo ustoličen tudi "in temporalibus".

IX/23, št. 1037 (Spisi IV, f. 5/1256) Wolf kot novi "ordinarij" sporoča konsistoriju, da bo 3. oktobra prejel v Gorici škofovsko posvečenje.

X/20-21, št. 1155 (Spisi IV, f. 5/1256) štiri okrožnice kapitularnega konsistorija (dekanatom, redovnim predstojnikom, stolnemu kapitlju in ljubljanskemu kleru) z naznanilom o slovesnem prihodu škofa Wolfa v Ljubljano 31. oktobra. Priloga: Neuradni prepis bule "Apostolatus officium" o papeškem imenovanju Wolfa za ljubljanskega škofa dne 12. julija.

X/25, št. 1174 (Spisi IV, f. 5/1256) Obvestilo, da je bil Wolf v Gorici 3. oktobra posvečen za škofa. Priloga: Opis ceremoniala slovesnega prihoda v Ljubljano, napovedanega za 31. oktober.

X/31, št. 1214 (Spisi IV, f. 5/1256) Wolfov dopis guberniju o imenovanju Luka Burgerja za generalnega vikarja, saj je že doslej vodil škofijo kot kapitularni vikar. Wolf prosi, da ga gubernij potrdi, potem bo o tem obvestil tudi vso duhovščino.

/10. 1824 III/18, IX/9, X/25 Spisi (iz fonda "Pfalz") v zvezi s temporalno umestitvijo škofa Wolfa, opisan je tudi "ceremonial" te umestitve (installatio/ustoličenje).

/11. 1824 12/VII-13/XI. Šest pooblastil iz Rima (rim. fakultet)

f.13/2 1824 "Propositio ecclesiae Labacensis" (Predstavitev ljubljanske škofije). Rim 1824: Tiskana informacija (pismo) člana kongregacije za škofo, s katerim obvesča njene člane, da bo papež (sanctissimu dominus noster) v prihodnjem konsistoriju imenoval novega škofa za vakantno ljubljansko škofijo (proponet ecclesiam Labacensem vacantem). Sledi opis škofije in kandidata za novega škofa z omembo, da je že podal "izpoved vere" v roke tržaškega škofa, ki ga je za to delegiral apostolski internuncij Ostini, ki je napravil tudi

proces, iz katerega so vzeti gornji podatki. Prosi za dispenzo od doktorata in za dekret o vakantnosti kanonikata, ki ga je imel.

- f.13/3 1824 Priložnostna pesnitev ob posvečenju škofa Wolfa v goriški stolnici (Anton Giuriceo). Tisk. *Priložnostna pesnitev ob umasitvi A.A. Wolfa za ljub. škofa 3. in 24. oktobra 1824 (Dominicus Wolf). Tisk.*
- f.13/4 1824 X/31 Pastirsko pismo ob nastopu škofovske službe (Spisi IV, f. 28/50) (lat. ~~in nem.~~) *gledani dopis št. 1213 (f. 28/50) naj 3 izvirke vsi hi guvernerji*
- f.13/5 1824 XI/11 Pismo tržasklega guvernerja Alfonza Porcije Wolfu kot nekdanjemu referentu za solo, naj napravi zapisnik o svojem delu.
- f.13/6 1824-27 1824 VII/24 Seznam fakultet (pooblastil in posebnih pravic), podeljenih škofu Wolfu od papeža Leona XII.
- 1827 VIII/31 Pismo kardinala penitenciarja Fr. Ksaverija Castilliona s seznamom fakultet, podeljenih škofu Wolfu.
- f.13/7 1824-27 (iz Spisov IV, f. 5/1256, 1827) Interkalare 1824 Stanje škofije ob nastopu škofa Wolfa.
- f.13/8 1824-31 Seznam v teh letih posvečenih zvonov (popolnejši podatki so v fondu "Vizitacije", knjiga 9, str. 594 dalje).
- f.13/9 1826 IV/5 "Observanda in canonica episcopali visitatione" (uradni dopis z navodili za vizitacijo). Priloga: "Articuli, super quibus informatio fieri debet" (morda starejša) *Articuli o izpraševanju*
- f.13/10 1826 IV/30 Sveto leto. Pridiga za začetek "jubileja" pri sv. Jakobu. Tisk (nem. in sl.)
Tu samo v nemščini; pravtako v: NSAL/Knjižnica A/527. *(4) instrukcija o investituri župnikov koncept*
- f.13/11 1827 "Ordo cultus divini publici...". Tisk v latinsčini. *11. a 1829 11/20 imenovanje st. plosnice pooblastil ep. penitenciarja za tri leta.*
- f.13/12 1829-59 Stiki z drugimi škofijami in škofi:
1829 Seckau, izmenjava sematizmov
1838 Bernard Galura, Linz, priložnostna pesnitev.
1851-53 dopisovanje z Münsterskim škofom dr. J. G. Müllerjem
o *(2 Wolff. pravici)*
Katoliški univerzi v Münstru.
1856 O običaju župnijskih izpitov v Avstriji (pismo linskega škofa papežu).
1858 Zahvala dunajskega kardinala J. O. von Rauscherja Wolfu
za *poslano zbirko pastirskih pisem in pridig; o konkordatu.*
- f.13/13 1830 III/3 Imenovanje Wolfa za častnega člana Štajerske kmetijske družbe.

f.13/14 1832 Pismo cesarju (samo poštni "recepisse")

1832-1837

f.13/15 1833-1837 recepti (snopič: 7,9,11,19 - verjetno iz fonda "Pfalz"/obračuni) za škofa Wolfa in delno tudi za služinčad: Podpisi zdravnikov: Bernard Kogl (protomedicus), dr. Johann Verbitz (kirurg, prof. veterine in prve pomoči), Johann Verne (ranocelniški asistent na medicinskem oddelku ljubljanskega Liceja), dr. Karl Vessel, Leopold Nathan (mag. kirurgije) dr. Franc Schiffer in drugi.

f.13/16 1833-58 Relationes ad limina (pravzaprav poročila apostolski nunciaturi na Dunaju) št. 61-68.

Odgovor iz Rima za št. 61-63.

Številke se nanašajo na štiriletna obdobja od 1589.

f.13/17 1841-42 "Compendium ritualis", korespondenca z Rimom v zvezi z novo izdajo.

1844 št. 17 in 18 in verave spriteganj (Compendium in Manuale)

f.13/18 1848/49: *↓ 13 list a Nagovora ob posvetitvi zastav 17. februarja 1845 X/24*

(1) 1848 IV/29 Papežev nagovor o nameravani vojni z Avstrijo *(slov.)*

(2) 1848 XII/17 Pismo "Ilirskih" škofov državnemu zboru v *(lat.)*

Kremsier ob najavljeni objavi državne ustave. *(nem./lat.)*

(3) 1849 III/8 Pismo tržaškega škofa ob najavljeni objavi

državne ustave. *(nem.)*

(4) *s.d. Kako daleč pa nje nova svoboda... (druge besede dunajčane)*

f.13/19 1849-55 Dogma o Marijinem brezmadežnem spočetju:

(1) 1849 II/2 Pismo papeža Pija IX. z lastnoročnim podpisom.

(2) 1854 XII/8 Papeževa enciklika "Ineffabilis Deus".

(3) 1855 III/1 Wolfovo pastirsko pismo (nem., slov.)

f.13/20 1849 VI/17 Pastirsko pismo na Dunaju zbranih škofov (nem., slov.)

f.13/21 1850-58 Wolfova pisma Slomsku (6 pisem - prepis/tipkopis)

1851-1857 Pismo kardinala in pastirsko nadikala F. Spinauerkega.

f.13/22 1852-55 Privatna korespondenca v zvezi z duhovnimi vajami:

Karmeličana: p. Dominik (1852-55), p. Serapion (1853-55)

f.13/23 1853 XII/15 Voščilo mecenu Wolfu za zlato maso od mladih Alojzijevisčnikov. Tisk.

14 asklepiadičnih strof z začetkom:

"Salve, sol oriens! Laeta dies! Ave."

f.13/24 1854 Voščilo Wolfu za zlato maso od ljubljanskega klera (avtor Peter Hitzinger, lokalni kaplan v Podlipi, podpisan na enem izvodu). Tisk. 17 elegičnih distihov z naslovom:

"PraeVIA CoeLestIs trIbVVntVr gaVDIa VItae,

Dena saCerDotIs VIVere LVstra pII."

- f.13/25 (1) 1854 IV/26 Voščilo škofijskega notarja Keka ob odlikovanju Wolfa z redom Franca Jožefa (pismo).
 (2) 1854 VII/2 Nemška tiskana himna v pozdrav škofu ob birmovanju v Tržiču.

f.13/26 1855-56 Konkordat:

- 1855 Konkordat med Avstrijo in Svetim sedežem: "Conventio" (nem. in lat.). Tisk. Blaznik.
 1855 VIII/18 Spremno pismo dunajskega škofa (dva različna tiska)
 1855 XI/3 Papežev nagovor v konsistoriju (Blaznik 1856)
 1856 II/17 Wolfovo pastirsko pismo o posebnem pomenu konkordata

f.13/26 a ^(nem.) 1856 - *sest pooblastil iz Ruis spreminj. dopisi*

f.13/27 1856/57 Skrb za zakonsko pravo:

- (1) 1856 XI/4 Spremno pismo Wolfa o konkordatu in njegovem vplivu na zakonsko pravo k brošuri ter brošura:
 (2) "Instructio" za cerkvene sodnike. Blaznik 1856.
 (3) Dodatki: 4. januar - 31. december 1875.

f.13/28 1858 [Konstantin Wurzbach]: Anton Alois Wolf, Fürstbischof von Laibach. Ein Beitrag zur Geschichte der Diöcese Laibach. Wien 1858 (18 strani). (Tudi NŠAL/Knjižnica A/456)

f.13/29 1858 IX/29 Wolfovo pastirsko pismo o popolnem odpustku - nazanilo papeževega jubilejnega odpustka (nem., lat.).

f.13/30 1859-62 Smrt, pogreb, spomenik, volila (Spisi IV, f. 42/29):

1859/februar:

- (a) zadnji pastirski list, sporočilo o bolezni;
 (b) smrt in pogreb 1859/marec

1860-1862 Zajčev spomenik v stolnici. Zajčeva mavčna busta.

1859-64 Wolfovo volilo stolnemu kapitulju oz. gluhozemnici.

1861 Wolfovo volilo knjig:

Knjižnici Aloysianuma (v vrednosti 413 fl. 20 kr.); Semeniski knjižnici (v vrednosti 210 fl. 98 kr.).

1862 Pogodba z Janezom Zalokarjem za odkup njegovega gradiva (predvsem botaničnega slovarja) kot osnove za kasnejši Wolf-Pleteršnikov slovar, za katerega dobi 2000 fl., in za nadaljevanje dela, za katerega dobi po 200 fl. na leto.

f.13/31 1846-59 Tiskana poročila, 1846 o ustanovitvi in potem vsako leto o stanju Aloysianuma.

- f.14/1. 1858/59 Oporoka (testament) z dne 17. avgusta 1858
 Priloga: Slov. prevod Ivana Lavrenčiča, objavljen v
 Novicah 40 (1882), str. 139-140.
- f.14/2. 1815-65 Dokumenti, "vrnjeni v arhiv po zaključku
 zapuščinske razprave", razen dokumenti (1-4) "ki so že
 vloženi tja, od koder so bili vzeti": (1-3) predajni
 inventar škofije 1815-17 /Gornji Grad, Vrbovec in
 Rudenek, priloga "Preistabelle"/ (4) predajni operat za
 Vrbovec in Rudenek 1825/)
- (5) Originalni dokumenti v zvezi s predajo Gornjega
 Gradu, Vrbovca in Rudeneka (1830/31)
- (6) Dokumenti o popravilu cerkve in župnišča v Podsredi
 (1822/23, 1861)
- (7) Dokumentacija o gradnji sole v Rečici (1852-55 z
 bogatimi Wolfovimi pripombami).
 Iz fonda: Spisi IV, f. 43/23.
- (8) Gradnja sole Šentilj pri Valenju (1857).
 Iz fonda: Spisi IV, f. 43/23
- f.14/3. 1858-65 Izvršitev oporoke <izvršilec oporoke dr. Julius
 Wurzbach>. Spremni dokumenti:
- (1) [?] manjka
- (2) testament
- (3) izjava univerzalnega dediča (Aloysianuma)
- (4-16) inventarni zapisniki Wolfove zapuščine
- (17) zapisnik izvršitelja od 1895 V/2
- (18) izkaz o dedovanju zapuščine
- (19) izkaz o izpolnitvi testamenta
- (20) potrdilo o zaključku zapuščinske razprave
- (21) [?] manjka
- (22-23) gradbeni fond gornjegraj. patronata (1817-63)
- (24) [?] manjka
- (25) plačila nekaterih dolgov
- (26) izračun nekaterih zaostankov
- (27) popis premičnin, ki so bile predmet volil
- (28-29) dodatna inventarja Wolfove zapuščine
- (30-31) Wolfova zapuščina v obligacijah in bančnih
 akcijah
- (32) 1854-58 Wolfovi izdatki za Nemško slovenski slovar
- (33) 1853-58 Wolfovi izdatki za Novo zavezo
- (34) 1859 Honorarji za prevod sv. pisma (dokumenti in
 pobotnice).

NŠAL/Vizitacije:

- f. 9, knjiga št. 9 (1824-1858) 622 strani
- Vizitacije:
 - (1) 1825-27: str. 1-332
 - (2) 1828-32: str. 333-352
 - (2a) 1833 (na novo pripojene župnije):
str. 353-394
 - (3) 1834-36: str. 395-417
 - (4) 1838-43: str. 419-443
 - (5) 1844-49: str. 445-467
 - (6) 1850-55: str. 469-490
 - (7) 1856-58: str. 490-501
(str. 502-562 prazne)
- Posvečenja cerkva in oltarjev (kazalo k vizitacijam, str. 563-565 (str. 566-568 prazne)
- Posvečeni zvonovi:
str. 569-593 (str. 594-622 prazne).

NŠAL/Razno:

- f. 2, knjiga 4 "Protocollum ordinatorum 1761-1824, str. 159, 184, 187 (Anton Wolf).
- f. 3, knjiga 10 "Nastavitve". Popis vseh duhovnikov iz časa škofa Wolfa po abecednem redu z vsemi osebnimi datumi in datumi nastavitvev (vse nastavitve vpisal Wolf lastnoročno). Kasneje je skoraj pri vsakem pripisan tudi datum smrti.
- f. 8, knjiga 5 "Protocollum ordinatorum 1824-1898" (vsebuje vsa posvečenja, ki jih je izvršil Wolf).

NŠAL/Zgodovinski zapiski,

- f. 3: Knjiga izdatkov za škofijsko kuhinjo za časa škofa Wolfa (1832-1841).
- f. 14: Wolfova korespondenca z Barago.
- f. 15: Pisma misionarjev
- f. 58: Zapiski iz škofijske pisarne, 6) 1839-1859 Regulacija škofije...

NŠAL/Pastirski listi, f. 1b:

1 Wolfova pisma duhovščini *naslopiče*

1824 "Observanda in can. episc. visitatione";

~~1824~~ X/31 lat.; *angličko pismo*
~~1841~~ XI/10 nem.; *z dodatkom // lat. intervencije vseh škofov Rim, 22/04*

~~1842~~ XII/10 nem.;

~~1843~~ II/14 nem.; *1847 X/11 6 delnem seznamu - in dalje malo leta*
glej Alognum!

1846 IX/29 nem.;

1850 VI/21 nem.;

~~1850~~ VI/24 nem (s prisego srenjskega predstojnika v slov.);

~~1850~~ XI/30 nem.;

- √ 1852 I/20 nem.;
- 1852 IV/24 nem.;
- 1852 VI/4 nem.;
- 1854 IX/24 nem.;
- √ 1854 X/12 nem.;
- √ 1856 II/17 nem.;
- 1856 IX/24 nem.;
- 1857 I do XII Erlaße... in Ehesachen
- 1858 X/26 nem. z lat. dodatkom o zapovedanih praznikih
- 1858 IX/29 nem. z lat. dodatkom o jubilejnem odpustku.
- 2 Svetoletna pastirska pisma:
 - 1825 XII/25 nem. začetek jubilejnega leta;
 - 1826 IV/1 z dodanim lat. papeževim pismom)
 - 1826 IV/11 Gorica;
 - 1826 IV/30 (Ljubljana, sv. Jakob, tu samo nem.)
 - 1829 X/15; 1833 IV/20; 1847 II/18; 1850 XI/15.
- 7 Postna škofskana pastirska pisma 1851-1859 v nem. in sl.:
 - 1851 I/31; 1852 II/3; 1853 I/24; 1854 II/15; 1855 II/5;
 - 1856 I/19; 1857 II/6; 1858 II/1; 1859 II/1
- 8 1855 III/1 nem. in sl. pst. pismo o proglasitvi dogme Marijinega brezmadežnega spočetja.
 - (9) 1856 o zakonskem pravu (cerkveni in državni predpisi).

NŠAL/ŠAL, Spisi IV, f. 1-52 (za obdobje 1824-1859). *f. 6/19.20 = Arhiv-institut*

NŠAL/ŠAL, župnije:

f. 1-477 (za obdobje 1824-1859) in dodatne primorske župnije. (Pomembnejše dokumente hranijo predvsem župnije-dekanati).

NŠAL/KAL:

- Ekshibitni protokoli k spisom II-V /1824-59
- f. 337-349 /Spisi, 1824-59

Tu so vsi dopisi, ki zadevajo stoino župnijo in kapitelj. Koncepti zanje so v NŠAL/ŠAL, Spisi IV. (Opomba: Koncepti v ŠAL so pisani lastnoročno, v fondu KAL so kapitelju uradno poslani prepisi, verificirani z Wolfvim podpisom).

- Posebej: f. 337 1825 VIII/16 (st. 44). Kapitelj prosi cesarja, naj vrne ljubljanskemu skofu knežji naslov.

Tudi v svoji zapiski f. 58 omenja Wolfov "Vermerk buch", ~~z~~ to so Wolfove "Vizitacije"!

IV.

Arhivsko gradivo o škofu Wolfu
v drugih ustanovah in arhivih.

1. Arhiv Republike Slovenije: Privatni arhivi 63.
2. Narodna in univerzitetna knjižnica, Rokopisni oddelek:
 - MS 374: Wolf, Disciplinar-Vorschriften für das Seminarium zu Laibach 1825 X/20 (4 fol.) (Koncept v NSAL/ŠAL, Spisi IV, f. 9/46, št. 1446).
 - MS 572: Wolfovo pismo Fr. Metelku 1832.
 - MS 1378: Gradivo za Wolfov slov.-nem. slovar (črke C,D,O,P,T).
 - Stari fond 238: Wolf, Gradivo za slovar.
2. Škofijski arhiv Maribor:
 - Hrasteljeva zapuščina 20-21 (pisma Slomsku).
3. Archivio Segreto Vaticano:
 - Congr. concil.: Relationes ad limina, Labacensis.

V.

Tiskani viri:

(1)

Uradni bogoslužni tiski:

1. 1825-59 vsako leto je izšel Directorium:
 - do 1830 "Directorium dioecesis Labacensis"
 - od 1831 dalje "Directorium cathedralis ecclesiae et dioecesis Labacensis"Vselej ima za začetek "Nonnulla observanda circa missarum celebrationem..."
Od leta 1827 dalje je na začetku pobožen kronogram, npr. za leto 1848: ThesaVrIsate VobIs thesaVros In svPernIs CoELIs, VbI neC aerVgo neqVe tInea DeMOlItVr (antifona za pepelnično sredo) ali za 1850: ConCorDes Cantate psALMos! ali v letu 1859: aVe CeLestIs DoMInator, prInCepts paCIIs. Navada se obdrži vse do 1870/71?.
2. 1825-59 šematizmi:
 - 1825 "Lokal- und Personal-Stand" (v nemščini)
 - 1826-59 "Catalogus cleri" (v latinščini).
3. 1827 "Ordo cultus divini publici in dioecesi Labacensi praescriptus", izdan ob koncu vizitacije.
4. 1842 "Proprium missarum", 3. izdaja

5. 1844: "Compendium ritualis Romani usibus dioeceseos Labacensis accomodatum."
(Simonič v svojem seznamu knjig 1550-1900 in za njim Simoniti v "Scriptores latini recentioris aetatis" imata tudi "Compendium Ritualis Romani... 1841. Kot nahajališče navaja Simoniti NUK 9407. Knjigo sem imel v rokah, a gre za Compendium iz leta 1844!)
6. 1845 "Manuale ritualis Romani."
7. 1847 "Officium in nativitate Domini... in cathedrali Labacensi".
8. 1848 "Proprium sanctorum dioc. Labacensis".

(2)

Dunajski doktorandi s Tezami, posvečenimi škofu Wolfu:

- 1828 Gollmayr Andrej (470~~??~~)
- 1833 Legat Jernej ~~/~~
- 1837 Polc Janez NŠAL/Knjižnica, A/824
- 1837 Pogačar Janez Krizostom NŠAL/Knjižnica, A/825
- 1839 Klančnik Simon NŠAL/Knjižnica, A/1441
- 1841 Leben Matija NŠAL/Knjižnica, A/831
- 1842 Jarc Anton NŠAL/Knjižnica, A/823
- 1845 Semen Janez NŠAL/Knjižnica, A/830
- 1847 Čebasek Andrej NŠAL/Knjižnica, A/834
- 1847 Klofutar Leonard NŠAL/Knjižnica, A/832
- 1853 Vončina Leo NŠAL/Knjižnica, A/829
- 1856 Gogala Janez NŠAL/Knjižnica, A/826

(3)

Pobudnik in mecen raznih natisov:

- 1825 Listi inu evangelji v' nedele inu prasnike celiga lejta. Prevod M. Poženčan (hkrati tudi katekizem in molitvenik).
- 1833 Listi inu evangelji v' nedele inu prasnike celiga lejta. Priredil Jožef Burgar (hkrati tudi katekizem in molitvenik).
- 1840-41 Sveto pismo Stare zaveze v prevodu Simona Klančnika.
- 1856 Sveto pismo Nove zaveze (J. Volc) (Sveto pismo, del 5-6).
- 1857-59 [=1857-63] Sveto pismo Stare zaveze (Sveto pismo, del 1-4).
- 1860 M. Cigale, Deutsch-slowenisches Wörterbuch (1-2).
- 1894-95 M. Pletersnik, Slovensko-nemski slovar (1-2).

(4)
Drugi Wolfovi tiski

- 1824 Pastirsko pismo ob nastopu škofovske službe (lat. in nem.)
(glej tu in v Spisih IV, f. 14)
- 1846-51 Tiskana letna poročila z obračuni ljubljanske "Ubožne ustanove": "An das wohltätige Publicum der Hauptstadt Laibch von der Armenistituts-Commission. (Manjka 1849)
- 1826 IV/30 Pridiga pri procesiji pri Sv. Jakobu v Ljubljani za začetek jubileja (sv. leta) . nem. in slov.
- 1832 Govor škofa Wolfa pri otvoritvi Kranjskega deželnega muzeja 4. oktobra 1831 v: Hohenwart Franc grof pl., Die Eröffnung des Landes-Museums in Laibach, Ljubljana 1832, str. 19-20 / *2 god. zap. f.*
- 1845 Nagovor pri posvetitvi bander 17. polka v Lj. (ponatis iz Novic 1845, str. 167-168).
- 1846 Oglas škofa Wolfa o Alojzijevisču Novice 4 (1846), št. 46-52.
- 1847 Allgemeines Jubiläum 1847. Pastirsko pismo skupaj z lat. pismom Pija IX.
- 1851-59 ^{Postna} ~~Samostojno izdana~~ pastirska pisma v slov. in nem. jeziku:
- 1851 I/31 *(1824-1850 - enačbenar v nem. ✓)*
1852 II/3
1853 I/24 *glej v: Pastirski listi, f. 1/6 (7)*
1854 II/15
1855 II/5
1856 I/19
1857 II/6
1858 II/1
1859 II/1
- 1851-59 Samostojno izdane okrožnice škofa Wolfa za duhovnike, samo v nem. jeziku. *glej popis v fondu: Pastirski listi f. 1b.*
~~1852 ?~~
~~1854 ?~~
~~1856 II/17 o konkerdatu.~~
- 1852-59 Postni in drugi pastirski listi, objavljeni v Zgodnji danici:
5 (1852), št. 7-10, 19
6 (1853), št. 5-10
7 (1854), št. 8-9, 43 (o bližnji proglasitvi dogme o Mariji)
8 (1855), št. 7, 12 (o bližnji proglasitvi dogme o Mariji)
9 (1856), št. 7
10 (1857), št. 9-10
11 (1858), št. 4-5
12 (1859), št. 5-7
- 1855 Poslanica nadzornikom ljudskih sol.

- 1846 Heinrich Freyer, Alphabetisches Verzeichniß alle Ortschafts- und Schlösser-Namen der Herzogthums Krain (kot komentar k Freyerjevi specialki Kranjske). Laibach 1846.
Ausweis über alle in der Laibacher Diöcese bestehenden Curatkirchen, Filialkirchen und Kapellen (kot zastojnska priloga k Freyerjevi karti Kranjske za prednaročnike). Wien [1846].
NŠAL/Knjižnica (priročniki), priloga "Ausweis" ima lastnoročne popravke in opombe škofa Wolfa.
- 1850 Actenstücke, die Bischöfliche Versammlung zu Wien betreffend. Wien 1850 (88 str.).
NŠAL/Knjižnica, A/B99

IV.
Literatura

Dolinar, France M.:

Wolf Anton Alojzij v: SBL IV, str. 714-716.

Kidrič Fr.:

Prežeren v SBL, II, 114 (odnos Wolf/Baraga)

Dj. Klun; + Anton Alois Wolf v: MHK 14 (1859), 13-14.

Laibacher Zeitung:

1854, str. 1031-32 o Wolfovem zlatomašnem jubileju

1854, str. 1834 z lat. pesmijo "Te sacer antistes..." s
(Costinem nem. in slov. prevodom).

1859, str. 113, osmrtnica; 120 parte družbe "Casino"-Verein

str. 127 Costina elegija v nem.

str. 134-135 Poročilo o pobrahu.

1887, st. 185 (Ob odkritju spomenika v Idriji).

Lavrenčič Ivan:

Životopisne črtice. Anton Alojzij Wolf, knezškof ljubljanski.
Novice 40 (1882), st. 7-19 (Izšlo tudi kot separat).

Lesar Josip:

Doneski za zgodovino Alojzijevisča, Ljubljana 1896.

NŠAL/Knjižnica, A/512.

Plöteršnik:

Predgovor k uvodu

Potočnik Ignacij:

Il proprium sanctorum della metropolia di Ljubljana, Rim 1982,
tipkopis NŠAL/Knjižnica, A/1156.

Slomšek A. M.:

Govor ob Wolfovi Zlati maši (prev. F. Kosar) v: Drobtinice

1887, 41-51.

Snoj Andrej:

Ob stoletnici Wolfove izdaje svetega pisma, v: Zbornik teološke
fakultete v Ljubljani, 1956/57, str. 1-18. (tipkopis).

Slovensc

15 (1887), št. 185 (Ob odkritju Wolfovega spomenika v Idriji).

Staska Viktor, Galerija ljubljanskih škofov, 24. Anton Alojzij Wolf, v: Glasnik presvetega Srca Jezusovega 37 (1938), str. 209-210.

Turk Josip:

Iz Wolfovega vizitacijskega zapisnika, v: Zbornik Zimske pomoči 1944, str. 453-463 (Stvarni podatki, značilni za škofa samega in za razmere ljubljanske škofije v njegovem času).

Wolfove relationes ad limina v: BV 1944, 140-145 (Uvod v vizitacijski zapisnik, njegov nastanek, oblika in splošna vsebina ter Wolfovo mesto v zgodovini kanoničnih vizitacij).

Vošnjak J.:

K zgodovini Wolfovega slovensko-nemškega slovarja [Obravnavana tematika na temelju dokumentov do leta 1880, citira tudi Wolfov testament v nem.] v: Ljubljanski Zvon 13 (1893), 234-237, 303-306. (V tem letniku LZ je tudi jezikovna razprava Matije Valjavca "K slovensko-nemškemu slovarju Wolfovemu", str. 106 dalje...).

Wurzbach Konstantin:

Anton Alois Wolf, Fürstbischof von Laibach. Ein Beitrag zur Geschichte der Diocese Laibach. Wien 1858 (18 strani), NŠAL/Knjžnica, A/456

Zgodnja danica

12 (1859), str. 26-28 (ob Wolfovi smrti, s pesmijo).